

VAIDAVAS
PAGASTA PAŠVALDĪBAS IZDEVUMS

VAIDAVIŅA

Nr.30

2003.gada septembris

Bezmaksas

REDAKTORES SLEJA

Šo nepabeigto pasauli

Dievs deva, teikdams – zini vienu-

Kas tumšā nakī nojaukts tiek,

Tev atkal jāuzceļ pa dienu.

Māra Zālīte

Tāpat kā daudzi Latvijas iedzīvotāji dzīvoja līdz 20.septembra referenduma gaitai, arī es tvēru informācijas drumslas un veidoju kopējo mozaiku.

Pirmās ziņas dzirdēju pa radio, ka līdz 13.00 aktīvākie bijuši Ventspils, Liepājas un novadu vēlētaji, bet kūrākā Daugavpils.

Jau 16.00 bija skaidrs, ka vēlēšanas skaitās notikušas, jo 54% no balsstiesīgajiem iedzīvotājiem bija nobalsojuši. Galvu vēlētajiem maisīja pret Eiropas Savienību noskaņotot propagandas triks. Viņi Rīgas pastkastītēs vēlēšanu dienā bija sametuši viltus biļetenus, kuros jau pret iestāšanos ES bija ievilkti krustiņi. Daži nosprieda, ka tie ir īstie un metami urnā.

LNT ziņās vēlēšanu komisijas priekšsēdētājs Cimdars ziņoja, ka līdz 16.00 vēlēšanu aktivitāte ir par 0,5% zemāka nekā 8. Saeimas vēlēšanās. Taču ārzemnieki gan bijuši aktīvāki.

Kamēr Mārtiņš Rītiņš garnē ap 40 kg smago burkānu, biežpiena, balzama torti, balsošana turpinās pilnā sparā un vairākos Rīgas vēlēšanas iecirkņos joprojām veidojas vēlēšanu rindas. Pēc žurnālistu intervijām ar vēlētajiem var jau secināt, ka krievu valodīgo vairākums balsojuši pret, daži uz jautājumu vispār neatbild. Prieks par mūsu pašu Valmieras tirgus krievu sieviņu, kura uz jautājumu par balsošanu atbild: "Tikai uz priekšu! Nav ko mīdīties uz vietas! Protams, ka par."

Prezidente par ES nobalsoja kongresu namā, bet Repše Latviešu biedrības namā.

1. reizi varēja balsot arī Latvijas cietumu pirmstiesas izolatoros ieslodzītie. Latvieši balsot varēja arī 38 ārvalstīs.

Latvija bija pēdējā no kandidātu valstīm, kurai jādod atbilde par iestāšanos ES. Par vēlēšanām interesējās arī vairāk nekā 160 ārvalstu žurnālisti. 22.00 visi 1006 vēlēšanu iecirkņi tika slēgti. No Latvijas pilsoņu skaita bija nobalsojuši 68,87% - starp Baltijas republikām lielākais balsotāju skaits.

Pēc balsu saskaitēšanas atklājās, ka par-67% balsis, pret 32,3%. Visvairāk par ES balsots mūsu Valmieras rajonā.

Apsveicu ar pievienošanos Eiropas Savienībai! Nu tad uz priekšu, un cerēsim, ka visi ar laiku dzīvosim labāk! To panāksim ar darbu, izglītību un uzdrošināšanos. Veiksmi!

Dzintra Rudzīte

2003. gada 20. septembris Vaidavā

Nu jau vēsturē palicis notikums – tautas nobalsošana par Latvijas līdzdalību Eiropas Savienībā. Tā provizoriskie rezultāti ir apstiprinājums vairāku pēdējo valdību darbam – Latvijai būt un palikt Eiropā, savu klātbūtni pastiprinot arī politiski un ekonomiski. Laiks līdz 20. septembrim bija izšķiršanās laiks teikt JĀ vai NĒ. Kāds cerot, ticot uz labāku, balsoja PAR, kāds bezcerības un šaubu, varbūt neticības māks, balsoja PRET.

Vaidavas vēlēšanu iecirkni 20. septembrī apmeklēja 566 balsotāji. Ar pārliecinošu PAR Eiropā iegājusi arī Vaidava, kur uz jautājumu "Vai Jūs esat par Latvijas dalību Eiropas Savienībā?" apstiprinoši atbildēja 492 balsotāji jeb 86,9% no balsotāju kopskaita, PRET – 72 balsotāji jeb 12,72%, par nederīgām balsošanas zīmēm, nesaprotamās balsotāja gribas dēļ, tika atzītas 2 jeb 0,35% no izlietotajām balsošanas zīmēm.

Valmieras rajona robežās esam bijuši vieni no aktīvākajiem balsotājiem – balsošanas iecirkni apmeklēja 67,38% no pagasta balsstiesīgo iedzīvotāju kopskaita. Vērtējot pēc vecuma visaktīvākie balsotāji Vaidavā bija vecumā no 30 – 42 gadiem, kā nākamie aktīvākie jāmin jau pensijas vecuma balsotāji, ko gan mēs varam skaidrot ar lielo pensijas vecuma cilvēku īpatsvaru sabiedrībā. No balsotāju kopskaita liels īpatsvars bija cilvēki, kuri dzimuši pirmajā neatkarīgajā Latvijā. Kā īpašs gadījums jāmin balsotāja, kura dzimusi 1909. gadā. Jāpiemin, ka aktīvi bija arī jaunieši no 18 – 27 gadu vecumam.

Ļoti liela daļa no balsotāju kopskaita bija citu pašvaldību iedzīvotāji, kuri ieradušies Vaidavas pagastu. Pretstatā vēlēšanu līdzdalībai uz 8. Saeimas vēlēšanām 2002. gada 5. oktobrī (535 vēlētaji), uz tautas nobalsošanu tā ir augusi, kam par iemeslu varētu būt iespēja balsot ne tikai savā dzīves vietā.

Raivis Strazdiņš,

Vaidavas pagasta vēlēšanu komisijas priekšsēdētājs

IEPAZĪSTI VAIDAVAS EZERU UN TĀ KRASTOS MĪTOŠĀS TEIKAS!

Vaidavas ezers atrodas Ziemeļrietumu Vidzemes pacēlumā 48 m virs jūras līmeņa. Tā platība ir aptuveni 0,8 km², garums sasniedz 5 km, platums aptuveni 250 – 500 metri. Ezera maksimālais dziļums 10 m. Aktīvākie zvejnieki tomēr ir atklājuši arī ūdens bedres, kurās dziļums sasniedz 30-32 m. Ezera baseins sevī ietver 50,8 km². Vaidavas ezera ezerdobi veidojis ledājs un tā kušanas ūdeņi.

Pēc ūdens sastāva - saldūdens ezers, pēc noteces-rotekezers, jo ezerā ietek Zvirgzdupīte, Brīnumupīte, Dankas upīte, kā arī vairāki bezvārda strauti. Tie ienes ezerā ne tikai biogēnām vielām bagātus ūdeņus, bet arī smiltis, augus, koku daļiņas. Tas viss ezerā nogulsņējas, un iepretim grīvām veidojas plaši sēkļi, kas iestiepjas tālu ezerā. No ezera iztek Strīkupīte, kura ietek Gaujā.

Ezera gultni veido pilnīgi vai daļēji ūdens necaurļaidīgi nogulumi. Ezers ir avotains un vietām tā gultni un krastus klāj bieža dūņu kārtā. Šis fakts jāņem vērā peldētājiem, jo mūsu skaistais ezers ir paņēmis samērā daudz dzīvības.

Sakarā ar to, ka Vaidavas ezers ir caurtekošs, te sastop kā ezera, tā upju dzīvnieku formas. Pēdējos gados ezers kļuvis atkal bagāts ar vēziem. To ķeršana notiekot pat ar akvalangiem. Neaizmirsīsim par licencēm, kuras jāiegādājas, pirms gribam zvejot zivis vai ķert vēžus. Un, kā teiktu Mārtiņš Rītiņš: "Kas gan var būt garšīgāks par paša noķertu zivi, vai vēzi?" Un kur tad vēl pats sagatavošanās un iegūšanas process, kas īstiem makšķerniekiem ir kā opija pīpe!

Krasta līnija ir samērā maz robotā, tā ka lielas pussalas ezerā neveidojas. Salu nav vispār. Ezera ziemeļu krasts pie Vaidavas pilskalna (Metimnes pilskalns) ir stāvāks par dienvidu krastu. Ezera dienvidu galā pie Vaidavas speciālās internātskolas stāvāks ir dienvidu krasts.

Vaidavas ezers ir viens no gleznainākajiem ne tikai Gaujas nacionālā parka teritorijā, pat mūsu republikā būs maz tik pievilcīgu, īpatnēju dabas objektu. Pēdējos gados ezera krastos parādījušies skaisti viesu nami un līdz ar to ezeru plašāk izmanto arī tūristi. Priece glīti izveidotā apkārtnē ap viesu namiem un sakoptais ezera krasts. Tikpat glīti sakoptu vaidavieši grib redzēt arī iecienīto atpūtas vietu ap estrādi, pirti un peldvietu. Atpūtas zonā ir aizliegts iebraukt, lai netraucētu atpūtniekiem un neizbrauktu zālājus. Vai to tik grūti saprast tiem, kuri posta barjeru un izrauj ceļa zīmes? Protams, kāds jau vienmēr nopostīto salabos. Bet vai loģiskāk nebūtu -ja nopostī, tad salabo pats!

Zilgma Lazdiņa
Dzintra Rudzīte

TEIKA PAR VAIDAVAS EZERU

Teika stāsta, ka tur, kur tagad atrodas dziļais Vaidavas ezers, agrāk bijusi pļava. Kādu rudens pēcpusdienu uz pļavas ganījušies lopī. Gaisā pacēlies un no Zilā kalna puses šņākdams, krākdams uz pļavas pusi laidies melns mākonis. Gani to redzēdami, steigušies lopus no pļavas aizdzīt. Kāda ganu meita bēgdama tik paspējusi iesaukties: "Vaij, vaij," - ka ezers nolaidies un tā ar lopiem palikusi ezerā. No tā arī ezers nesot savu vārdu Vaidava. Vaidava tiek izrunāts īss i, ka j nav dzirdams un pat neskan kā vairs, bet it kā teiktu: vai tavu nelaimi, vai manu stundiņ!

Pēc citas versijas ganu meita ar lopiem izglābusies, bet kāds vērsis, kurš pie kāda liela akmens to kārpījis kājām, badījies un bārojies, palicis ezerā. Bieži vien ezerā esot dzirdama vērsa maurošana. Rūkoņa, ko ziemu dzird, ceļas no ledus plīšanas, ko ļaudis sauc par ezera gaudošanu vai kaukšanu. Daži ezeru sauc par Vaidūksni, ko reti dzird.

TEIKA PAR KUŽAS AVOTU

Kužas avots atrodas Vaidavas ezera labā krastā iepretim starp Veselības avotu, pils alu un Metimnu. Minētā avotā, Zviedrijas karaspēkam atkāpjoties, esot nogremdēta ozolu koka muca ar zelta naudu. Kādreiz dienvidū kāds strādājis ezera malā - dienvidū uz ezera esot parādījusies jumprava, izstaigājusies un steigusies uz avotu teikdama: simtu gadu gulējusi, gulēšu vēl.

TEIKA PAR VAIDAVAS PILSKALNU

Senos laikos Vaidavas pilskalnā gribējuši celt Cēsis, bet pilskalnā bijis apmeties velns. Kad velns sajutis, ka viņa mājokli grib pārbūvēt - pieprasījis atkāpšanās maksu, ja nē-pilsētu nojauks. Būvētāji velnam naudu nav devuši, tādēļ, ko pa dienu strādnieki uzceļ, to velns pa nakti nojauca.

Tā pilskalnu nav varējuši uzcelt. Nolēmuši Cēsis celt citā vietā. Dabūjuši lielu mucu, ielikuši tajā akmeņus, aizjūguši vērsi un ļāvuši, lai iet, kur grib. Vērsis apstājies netālu no Cēsīm. Tad velns nav traucējis pilsētas celtniecību.

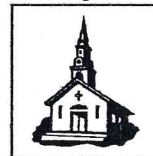
TEIKA PAR ZVIEDRU PRIEDI

Zviedru priedei ir vairāk neka 300 gadu. Arī par šo priedi ir teika. Kad zviedri karojuši Vaidavas ezera krastā, arī viņiem šī vieta iepatikusies. Karalis te nolēmis par piemiņu iedēstīt koku. Kā stāda kokus, mēs visi zinām, bet karalis priedi stādījis ar saknēm uz augšu un teicis: "Ja priede augs, mēs šajā zemē vairs karot nenāksim." Šo koku tagad visi sauc par Zviedru priedi. Teika stāsta: "Ja pilnmēness naktī klusu stāv pie priedes un vēro ezeru, varot redzēt uz ezera karali, kas reizēm mājot ar roku".

Cits variants vēsta, ka pilnmēness veļu naktī klusām jāsēž pretim Zviedru priedei ceļa ezera pusē. Pēc pusnakts varot vispirms saklausīt ratu rīboņu un suņu rejas, pēc tam ieraudzīt dūmakā tītu karieti suņu pavadībā pa ceļu, no Briņķu sila puses, aiztraucamies garām.

TEIKA PAR RUBENES BAZNĪCU

Teika stāsta: kad Rubenes baznīca būvēta, kas pa dienu uzcelts, to Velns pa nakti sagāzīs. Kungi ar meistariem apspriedušies, ko darīt. Nolēmuši, ka citādi nevarēs uzmūrēt, pirms nebūs iemūrēts dzīvs cilvēks. Tā kā neviens nav labprātīgi iemūrēšanai padevis, tad ticis lozēts. Caur lozi nāvei nolemtos - vienu vīrieti un sievieti līdz nesamaņai piedzirdījuši un iemūrējuši. Iemūrētais vīrietis saukts Rubens, tādēļ arī baznīca nosaukta par Rubeni.

UZTURLĪDZEKĻU FONDS

Nav noslēpums, ka arī Vaidavā ir samērā daudz gan oficiāli, gan neoficiāli šķirtas laulības un pastāv problēma par uzturlīdzekļu (alimentu) piedziņu.

Latvijas valdība ir atbalstījusi Īpašu uzdevumu ministra bērnu un ģimenes lietās sekretariāta priekšlikumu izveidot Uzturlīdzekļu fondu. No tā maksātu naudu to bērnu uzturēšanai, kuriem viens no vecākiem nemaksā tiesas piespriesto uzturādu. Tā, piemēram, Latvijā 2001. gadā nebija iespējams piedzīt uzturlīdzekļus apmēram 13000 bērnu audzināšanai. Lūk dažas atbildes uz svarīgiem jautājumiem.

1. Kā vecāki var iegūt fonda līdzekļus?

Tam ģimenes loceklim, kurš audzina bērnu, jāiesniedz tiesā prasība par uzturlīdzekļu piedziņu. Tiesa nedrīkst piespriest maksāt mazāku uzturādu, nekā to noteicis Ministru kabinets- 25% no minimālās mēnešalgas. Bērniem līdz 7 gadu vecumam maksās Ls 17,50, bet bērniem no 7-18 gadiem- 30% no minimālās algas- Ls 21. Ja persona, kam jāmaksā bērniem, to nedara labprātīgi un nauda netiek maksāta, pie darba ņemas tiesu izpildītājs. Ja tiesas izpildītājs atzīst, ka līdzekļu piedziņa nav iespējama, viņš izsniedz izziņu, ar ko vecāks var griezties Uzturlīdzekļu fondā. Valsts palīdzēs ģimenei un paturēs tiesības atprasīt naudu no nemaksātāja. Paredzēts, ka šīm tiesībām nebūs noilguma.

2. Ko darīt gadījumos, ja tēvs vai māte maksā bērnam mazāku uzturādu par to, kāda noteikta ar Ministru kabineta lēmumu?

Vecākam, kas audzina bērnu, jādodas uz tiesu un jāiesniedz prasība mainīt uzturādas apmēru.

3. Daudzās ģimenēs bērnus uztur un audzina tikai viens no vecākiem, kaut laulība nav šķirta. Vai viņiem nepienākas palīdzība?

Pienākas! Uzturlīdzekļus no fonda var pieprasīt arī tad, ja bērna audzināšanai neatvēr naudu joprojām laulībā esošais tēvs vai māte. Tiesa gan, būs nepieciešams tiesāties un saņemt jau minēto tiesu izpildītāja izziņu. Protams, arī viņam būs jāuzņemas saistības norēķināties ar valsti.

Sagatavots pēc citiem preses materiāliem.

SLUDINĀJUMI APSVEIKUMI SLUDINĀJUMI APSVEIKUMI

	<p>Ja tās domas, ko tev veltu, Visas puķēs pārvērstos, Bagāts dārzs ap tevi zeltu, Grimdams smaržu vīrakos.</p>	<p>Vaidavas pasta nodaļā var apmaksāt rēķinus.</p>	<p>Cienījamās dāmas un godātie kungi! Friziere Ailīta Jūs gaida Vaidavas frizētavā trešdienās, piektdienās no plkst. 8.00-16.00 Iepriekš varat pieteikties pa tel. 6393460. Būsiet laipni gaidīti.</p>
<p>Sirsnīgi sveiciens Ertai Lejiņai 80 gadu jubilejā un Eduardam Liepiņam 93 gadu jubilejā.</p>	<p style="text-align: right;">Elīna Zālīte</p> <p style="text-align: right;">Pagasta padome Pensionāru padome</p>	<p>Pakalp. maksa A/S "Latvenergo" 0,10</p> <p>SIA "Lattelekom" 0,15</p> <p>SIA "Latvijas pro-pāna gāze" 0,10</p>	<p>Vetārste Liene Vazdiķe. Tel. 46245, mob. t. 6449393</p>
	<p><i>Izdzert no zemes to krāsu, to smaržu, kas tikai tavā ziedā var ziedēt, ar saknēm, ar sirdi to vienīgo garšu, ko puķes un koki, un stādi prot savā dzīvē tik vienkārši izdzīvot!</i></p> <p style="text-align: right;"><i>Lija Brīdaka</i></p> <p>Sirsnīgi sveicam Vaidavas pagasta skolotājus Skolotāju dienā!</p> <p style="text-align: right;">Pagasta padome</p>	<p>A/S "Latvijas gāze (dabas gāze)" 0,10</p> <p>SIA "Latvijas Mobilais Telefons" 0,15</p> <p>SIA "Tele 2" 0,15</p> <p>CSDD naudas soda maksājumi 0,30</p>	<p>Dievkalpojumi Rubenes baznīcā notiek katru svētdienu plkst. 11.00 visas reizes ar dievgaldu. Evaņģēlists Gints Polis pieņem apmeklētājus katru piektdienu no 8.00-19.00 Rubenes baznīcas sakristejā.</p>
<p>Redaktore Dzintra Rudzīte. Tālrunis 43286, 43287. Laikraksts iznāk katra mēneša pēdējā trešdienā. Par skaitļņu un faktu precizitāti atbild autori. Avizīti izplata ar pastkastīšu un veikalus "BC", "Nāburgi", "Jancis" un "Zvirgzdi" starpniecību.</p>		<p style="text-align: center;">Atziņa.</p> <p>Atbildi draudzīgam smaidam tā, it kā mirkli vēlāk neviens tev negribētu uzsmidīt, paglabā šo smaidu, tas nav ar zeltu atsverams - varbūt tas ir pēdējais draugs.</p>	